

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Székesfehérvár. XXV. évt. 154.

Csütörtök, 1918. júl. 11.

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 óra 2 K | 1 óra 2:50 K
 1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon/208.

Felölös szerkesztő: Hajós József.

Törjék le a piaci uzsorát.

Piacunkon az uzsora legcsu-
nyább virágai virítanak, az élel-
miszerekért horribilis árakat
kérnek, a maximális árakat be-
nem tartják, a fogyasztók inkább
üres kosárral térnek haza, mint
sem a szabadjára engedelt uzso-
raárakat megfizessék. A hivata-
los árakat mutató táblák való-
sággal vörösré pirulnak szegény-
letükben, hogy mint csufoják
meg a piacon a maximális árakat.

A piaci dzsungelt senki sem
írja eléggé, pedig ha a ható-
ság és a fogyasztók összefog-
nak, hamarosan letörhetik a
csunya élelmiszer-uzsorát, amely
megkeseríti, sőt lehetetlenné
teszi a szegények és fixitizetési
ársadalmi osztály megélését.

Legyen szabad pár szót ne-
kem is írni a piacon észlelhető
rendellenes állapotokról s imma-
nap tühretlenül vizsgálódásokról.

A háboru kezdetétől aki fi-
gyelemmel kísérté a piaci álla-
potokat, azt tapasztalta, hogy
napról napra kevesbedett a
piacon hozott terménymennyiség
s maup odajutottunk, hogy az
áruak a piacon csak mutatónak
biznak, mert a hozott mennyiség

is nem azoknak jut
a kik arra leginkább rászorul-
nak, hanem akiknek anyagi
helyzetük megengedi, hogy az
5-10 szerez árakat megfizethet-
tik. Pedig hát a gyümölcs és
zöldségféléket tekintve, nem
lehet állítani, hogy termésünk
kevesbedett volna a háboru
alatt s így ezt nem lehet fel-
hozni arra okul, hogy nincs
áru, azért nem árulnak a kofák
a piacon. Ellenkezőleg állítom
hogy ha azon készletet, mely
városunk és környékén rendel-
kezésünkre áll, mind a piacra
hozják, ugy sokkal több árucikk
volna a piacon, mint békeidő-
ben. A piac azonban a mostani
időben csak maszkirozása a
forgalom helyének, az igazi
adás-vétel eltűnt a piacról s a
magánházköznél (dohányért) ta-
lált meleg talajra, különösen a
tehetősebb, vagyonosabb egyé-
nek házáinál, hol a piac elől
eldugott élelmi cikkeket 10, sőt
20 szoros áron értékesítheti a
házaló kófa.

Első sorban tehát a házalás-
kellene megakadályozni. Erre
pedig felhatalmazza a városi
hatóságot a helyi státutum a
piaci szabályrendelet, amely
tiltja a piac területen kívüli tör-
tenő adást, véletlenszerű alkalmat ad
rá, hogy ugy az eladót, mint a
vevőt ettől visszatartsa.

Ozokom továbbá a zöldség
és gyümölcskereskedőket, akik
összevásárolják a piacon és
más helyen levő nagyobb kész-
leteket és pedig oly mennyi-
ségben, hogy az itteni lakos-
soknak vásárolni egyáltalán
nem lehet. Azonban erre is
van a hatóságnak megfelelő
fegyvere, csak fel kell használni.

Ha ezt megteszi a hatóság
egy részét állítja az itteni la-
kosainkat, másrészt ha a
szállító kereskedők látják, hogy
maximális áron veszi igénybe
a hatóság a terményt, ők sem
fognak hatósági áron tul vásá-
rolni, mi által a termelő is
kényszerülve lesz a megszábot
árban forgalomba hozni készle-
tét, ha csak nem akarja kiténni
a terményét a nagromlás vesze-
lyének. Amint a házalás, a hűt-
tetéstől való félelem is vissza-
tartja, mert a fent hivatkozott
rendelet szerint, aki készletet
elrejt azon célból, hogy a for-
galomból kivonja, vagy azt
bármilyen módon megsemmisíti,
hat hónapi elzárással 2000 ko-
ronáig büntethető. Ez ellen a
nagykereskedők sem tiltakoz-
hatnak, mert ők a termelői ár-
ban kötelesek vásárolni, míg a
hatóság tőlük fogyasztói árban
rekvirálja.

Egész bizonyos, hogy ezek
után ezt az ellenvetést teszik,
akkor nem is lesz a piacon egy
csepp élelmi cikk sem.

Várjunk csak egy kicsit...

Tényleg be fog következni
két dolog. Először is, hogy a
termelő inkább nem hozza pi-
acra terményét. Tessék akkor a
hatóságnak a termelő lakásán
lefoglalni készletét. Ha pedig a
kofák maradoznak el, ugy azon-
nal házkutatást tartani s ameny-
nyiben elmaradásukat elfogad-
ható okokkal menteni nem tud-

ják, megdönteni s őket az ern-
stasárral elintézni. Második eszt
az lesz, hogy az itt termelt
készletet megpróbálják kicse-
mpesni, hűtőg a vidékre ki-
szállítani. Ebben az esetben is
joga van a város ellátása érde-
kében szükségelt mennyiséget,
az előjáráságnak visszatartani
és csak a fölösleget engedni ki-
szállítani.

Kérdészik erre, vajon mit te-
hetnek? Erre vonatkozólag a
véleményem az volna: Kérje fel
polgármesterünk a hivatalfőnö-
köket, hogy írják össze tiszt
viselőiket értekezletre, külön
hivatalok szerint, mondják ott

ki a tisztviselők, hogy ezután
senki közülük maximális áron
felül nem vásárol, az árdragító-
kat lelkiismeretbeli kötelessé-
güknek tartják feljeleníteni, még
akkor is, ha saját testületüktől
kerül ki, egyben bejelentenek,
hogy hetenként felváltva, mint
piacbiztosok, felajánlják segít-
ségüket a hatóságnak. Ha ez
mind megtörténnék, tessék a
rendőrságnak minden reggel
egy tiszt vezetésével a piacot
és a sorompók környékét ol-
lenőrizni. — Nem rendeletek kel-
lenek, hanem erőlyes ellenőrzés
és a kihágások példás és elret-
tentő megbüntetésé.

Végefelé jár a VIII. hadikölcsön

jegyzésére kitűzött határidő.
Amint az a korábbi kibocsáj-
tásoknál is történt, az utolsó
napokban új lendületre kapott
a hadikölcsön propaganda és
a fővárosi jegyzőhelyekről ér-
kező jelentések arra engednek
következtetni, hogy az új
hadikölcsönünk megint fényes
bizonyítékul szolgál majd az
ország pénzügyi teherbírása-
nak. A közönség legszélesebb
rétegei is tudomásul vették

ma, hogy a hadikölcsön jegy-
zése nemcsak hazafias eszeke-
ded, de — ami pénzügyi dol-
gokban különös sulyal esik a
méglegre. — kitűnő üzlet is.
Nem kell ennek illusztrálása
végett másra hivatkoznunk,
mint a bécsi tőzsde vasárnap
ismertetett árfolyamjegyzőlap-
jára. Megállapíthatjuk ebből,
hogy míg az osztrák tőzsde-
ken jegyzett részvények átlá-
gos jövedelmezősége nem is
éri el a 4 százaléket, addig a
hadikölcsön jövedelmezősége
több mint 6 százalék. Nálunk
még nagyobb az aránytalan-
ság a részvények és a hadi-
kölcson kamatozása között,
mert a magas árfolyamok
mellett a papírok rentabilitása
átlagosan a 3 és fél százaléket
sem éri el. Ez is mutatja
milyen jó üzlet a hadikölcsön
jegyzése.

A pénzügyminiszter tegnap
a VIII. hadikölcsönjegyzések
határidejét július 24-ig meg-
hosszabbította.

A Pesti Hírlap frontja.

A Pesti Hírlap, a zsidó sajtó
a vezető organuma öntudatlan-
ul fényesen igazolja Prohászka
Ottokár megfélembhezellen
igazságát, hogy a keresztény
nép a harcra ént küzd, vézrik
és a zsidó litthon vigan éi, gya-
rapodik azalatt. A „Hősök ha-
lála” című rovat keresztény
hősök neveit közli hosszú sor-
ban, de a „Házasság” című ro-
vatban hosszú sorban zsidók
szerepelnek. A keresztény nép
szine virága elvezrik a fronton
szalatt a zsidó házasságai
szaporodnak. Ezek azok a vér-
lázító tények, amelyek Pro-
hászka szavaival és a keresz-
tény milliók elkeseredésével
igazságért, elégtételért az égre
kiáltanak.

A Piafé áldozataiert könny-
patakok omlanak és fekete
gyászfátyolok felhői usznak a
megtört szivek után. Ugyanakkor
a Pesti Hírlap is bemutatja a
maga frontját a házassági hírek
rovatában. Csupán egyik szom-
bati és vasárnapi számból 60
házassági hírből közöljük a kö-
vetkezőket:

Weiner Aladár és Sonnen-
schein Rézsa.

Dénes Miksa és Schwarz

Ilka.
Hönig Erzsike és Lindenfeld

Miksa.
Bergér Dezső és Fischhof

Magda.
Bley Ilonka és Erős Mór,

Weisz Armin és Weisz Rózi.

Pártos Imre és Hunyadi Irma,

Hunyadi Lipót leánya,

Fuchs Ella és Fodor József.

Schwarz Ernő és Szigeti

Erzsike.

Egyes szám ára 8 fillér.

Sihler Sárka és Lefkovits Ignác.
 Nadas (Nussbaum) Géza és Taub Margitka
 Fischer Dezső és Taub Erzsike.
 Popper Dezső és Weinberger Friderika.
 Fischer József és Roth Etel.
 Klopfer Juliska és Weltner Endre.
 Fuchs Jenő és Faragó Aranka.
 Baracs (Bruan) Rózsika és Kohen Albert.
 Józsa Samu és Miederer Rózsika.
 Fleischer Nándor és Meer Arik.
 Adler Gyula és Schwarz Zelma.
 Adler József és Grünwal Sárka.
 Marmorstein Ignác és Klein Irénke.
 Frank Jakab és Stödler Irma.
 Hoffmann Armin Kohn Fancsika.
 Schönmann Mihály és Schlesinger Józsa.
 Schlesinger Adolf és Schönbberger Rizus.
 Berkun Miksa és Schwartz Sári.
 Lustig Tónika és Deutach Jenő.
 Szántó Korai és Ehrenfeld Rezsínke.
 Goldfinger Bernát és Klein Herminka.
 Feldmann Jenő és Mayer Blanka.
 Schossberger Rizus és Alpár Ákos.
 Gombó M. Bernát és Fein Naiké.
 Gál Armin és Balog Jolánka.
 Dr. Reiner Arnold és Weisz Aranka.
 Grünwald Ferenc és Grünfeld Mlka.
 Vácsey Mátyás és Rosner Szeréna.
 Duschkau Andor és Herz Eisa, Herz Mór leánya.
 Ez a kis szemelvény jellegzetes illusztrációit szolgáltat a zsidókérdéshez.
 Valamikor Ausztriának zsidóháza volt, melynek hányták, hogy tartományait házasságokkal szerzi, míg más nemzetek hadakéznak. Ugyanez áll most némi módosítással a zsidóságra: *Bella gerunt alii, tu felix Judaea nube!* Judaea nősülködik és gazdagodik, míg mások háborúskodnak.
 Ezeknek a tényeknek a megállapítása azonban nem elegendi az aránylag kevés számú de mégis a frontokon küzdő zsidó hősök iránti őszinte megbecsülésünket.
 — Hír a 17-esekről. Az aggódó 17-es honvédek hozzártározóinak megnyugtatósául közzé teszem a vilézesredparancsnok folyó hó 4-éről kelt s ma vett sorait:
 Örömmel közlöm, hogy — bár dicsőségben nem volt nagyobb részünk — de veszteségünk semmi sincs! Megérsődve igen jól vagyunk régi helyünkön.“ Mayer ezredes póttestparancsnok.

Maximális árak Fehérvárott 100. évvel ezelőtt.

Tekéntes Nemes Fejér Várme gyének 1813-ik esztendei Februárus hónapnak 23-ik napján tartott Közgyűléséből kólt.

ARSZABÁS.

— Felvétel. —

Süvegek jöfete barkás fekete süveg 2 fr. — közönséges süveg szolgának való 1 fr. — gyapjuból készült nagyobb kalap, mint a juhások viselik 2 fr. 30 — ki sebb, mint a béresek viselik 1 fr. 30. — szolgagyermeknek való 1 fr. — legkisebb 36 kr.

Pintérek. Mindenütt értődik hogy a pintér jó kiszáradt fából dolgozzék. — fertály akós bordó faabroncsal együtt 45 kr. — két akós 3 fr. — dupla fenékű muszholó nagyobb tseber 3 fr. 30 kr. — száretető, szőnyeg, lésszével 51 kr. kisebb 45 kr. — egy mérítő edényke, vagyis finak 18 kr. — mosogató dezsza egy akós, kemény fából 48 kr. — kúveder kemény fából vas alá 45 kr. egy véka fa abroncsal 1 fr. Törvényes büntetésnek fenytéke alatti köteles minden pintér, akárki kívánna is másképen a rendszeres mértéket megtartani, az az egy akó 64 itze legyen; mert az olyas nem igaz mértékű hordó ellog fiskáltatni.

Esztergályosok. Közönséges kerek rokta, amely jobb 45 kr. alább való 36 kr. egy kalamáris porzó tartóval együtt 1 fr. 12 kr. — fa itze meszszelével együtt kemény fából 18 kr.

Asztalok. Négy szárnyú ablakráma ragasztóval együtt vörös lenyofából 7 suk magosságú 8 fr. — 3 suk magosságú 3 fr. — négy szárnyú salugató 12 fr. — két felé nyitó 6 suk magosságú ruha almáriom keményfából 40 fr. — a gazdának fájából 20 fr. — ugyanaz lágy fából 20 fr. — egyes ajtóra készült ruha almáriom keményfából 20 fr. — puha fából 10 fr. — konyhaszek anyanyelű konyha keményfából 30 fr. — konyhaszek anyanyelű lágy fából 15 fr. — 12 személyre való asztal keményfából 20 fr. ugyanaz lágy fából 10 fr. — karszek keményfából 2 fr. — bölső keményfából 7 fr. — lágy fából 3 fr. — egy személyre való nyoszolya keményfából réz srofra 9 fr. — Koporso 6 egyfél sukkos, keményfából, keresztel együtt 24 fr. — lágyfából festéssel együtt, legnagyobb 12 fr. — legközönségesebb 3 fr. — mosó teknő, 2 suk széles, 2 személyre 3 fr. 30.

Bognárok. Felfedelő, saroglyás korbájú, négy személyre való hintónak bognár munkája, mindenestől, még kiséfával együtt is 40 fr. — tésza 4 személyre való 25 fr. — két kerekű laktika 12 fr. — négy kerekű, akár tszába, akár hintóba 10 fr. hintónak, vagy tszának rudja 1 fr. — hosszú oldalú szekér minden készülettel, két tézslával, hat ökör után való 22 fr. — kotsi 4 ló után való mindennel 20 fr. két ló után, való 15 fr. — két kerekű taliga 8 fr. —

Késesek. Egy nagyobb könyhakes tsonl nyéillel 1 fr. 30 kr. — fanyellel 51 kr. — egy pár pette-snye trantsérozó kés 2 fr.

Fésűsök. Egy Frantzia modra készült fontó fésű 24 kr. — közönséges 12. — kisebb 6 kr. — sűrűtűsű 12 kr. — legkisebb 4 kr. — nagyobb duplatűsű, melynek egyik fele ritka, másik sűrű 8 kr. — Frantzia modra készült Frizeur fésű 20 kr. — nagyobb puskaportartó 1 fr. — kisebb 36 kr. —

Kefekötők. Bartwisch nyéillel együtt 20 kr. — első karbeli ruha kefe 40 kr. — harmadik karbeli 12 kr. — egy pár meszszelő nagyobb 30 kr., kisebb 20 kr. — első rendbeli tsizma kefe 20 kr.

Kötéltervek. Paraszt lámba való istrangnak párja 15 kr. — dupla kötélek 15 kr. — posztilionos oster 18 kr. — Jejer spagátinak fontja 1 fr. — fekete spagát alábbvaló nak fontja 36 kr. — rudalio kötéltészamra 30 kr. — jószörből való panyva kötelnek öle 18 kr. — vastag ruhaszarító kötelnek öle 6 kr.

Kömvések. Etetődik, hogy a kömvés mindenkor a maga szerszámával köteles dolgozni. Az alább jegyzendő árakban mar a mestere garasa is foglaltatik. — Pallernak legnósszabb napon azaz 5 óratól 7 óráig 1 fr. — legénynek ugyanakkor 40 kr. — pallernak középszertű napon, azaz 6 óratól 6 óráig 51 kr. — legénynek ugyanakkor 36 kr. — pallernak rövid napon, azaz 7 óratól 5 óráig 45 kr. — legénynek ugyanakkor 30 kr. — Ebedre és déli nyugvára egy óra engedtetik, melyben a mestereimber nem tartozik dolgozni.

HÍREK.

— A vezérigazgató előlépte. Freud Manó 17-gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy, a székesfehérvári „Közgazdasági bank és tszakirányzó” vezérigazgatója, aki két évig teljesített harctéri szolgálatot, tartalékos századosra nevezték ki.

— Lemondott. Steiner Géza a Munkás biztosító pénztár igazgatója a közéleti állásában viselt tagságról lemondott. — Uj tagjai lesznek a közéleti bizottságnak. A szociálisták bizottságának tagjai lesznek a közéleti bizottságnak.

tiszviselői / fogyasztási szövetkezete: 2-2 taggal fognak a bizottságba helyet foglalni.

— Siedeszk-ügy hullámaj, mint beszélük — elsimultak csendesen. Ez a példás mutatója, hogy csodátevés nélkül is lehet csendesíteni a hullámzó tengert, melynek zugó hajjaiban is — kéz kezet mos.

— Jönnek a babák! Ez a három szó harsog most végig az Adriától a Kárpátokig. Ez annyit jelent, hogy a budapesti Modern Babaszinpad befejezte nyári évadját és vidéki turnéra indul. Székesfehérvár az első állomása a kis társaságnak és a vendégjátékot július 21-én tartják meg a városi színházban. Érdekes előzménye van annak, hogy miért éppen Székesfehérvárra jön a társulat először. Sándor Böske, a társulat 14 esztendő primadonnája egyenes kívánságára történik ez, a mennyiben egyetlen vágya, hogy itt nálunk, első sikerének színlelyén kezdje el a nyári turnét. Még visszaemlékszünk 1915. februárjára, amikor a török vörös félhódjára nálunk hangversenyezett a még csöpp kis leány, falrengető siker közepette. A társulat apró

művészei természetesen valamennyien a primadonna mellé állottak és nevükben Halmay Imre, a 4 esztendő konferancier utalmatomb nyújtott át az igazgatóságnak, hogy Fehérvár legyen az első állomás. Ilyen kedves utalmatomb előtt még a legridegebb direktio is megajajolt volna. Igy tehát rövidesen az apró művészek előadásába fogunk gyönyörködni, akik közül a legfiatalabb 3, a legidősebb 15 éves. Jegyek kaphatók Krausz Verona dohánytözsdejében.

— A Tódraszuzszo: a letérőztel határozta el az arviszálló bizottság. Felszólította a fodrászokat, hogy tudassák, mennyi vag hajlandók az arakat mérsékelni. Ha az arak leszállítására nem lesznek hajlandók, ugyuzsora címen eljárást indítanak ellenük.

— A napközi otthon megnyílt. Eddig a felsővárosiban 350 gyermeket helyeztek el.

— Öngyilkosság a szőlőhegyen. A borjúkúti dűltőhöz tartozó, régi Berényi ut 73 számú „hajlékban egy asszony a katonaiérje szolgálati revolverével öngyilkosságot követett el. Az életunt asszony a szőlő legsűrűbb helyét választotta ki az eiettel való gyáva leszállásáira; — azért akart meghalni, mert megunt az élet-nehez küzdelmet.

A fendőrségen kedden délben jelentette a férj Albrecht János szabadságon levő honvédvezede, hogy a felesége holtan fekszik a szőlőben, öngyilkosságot követett el délelött 11 óra tájban.

A hír vétele után Zavaros Aladár dr. tb. rendőrfőkapitány ment ki Molnar József dr. helyettes tisztii főorvos és Suiyok János ügyelő kíséretében a helyszínre, ahol megállapították, hogy a golyó az asszony balmellen hatolt be és hátul a gerincoszlop mellett négy ujjnyira a lapocka alatt, jött ki és fogtön halált okozott.

Az asszony holttestét beszallították a városi hullaházba. Megdöbbenő tény, hogy naponként oivasunk egy két „hadi öngyilkos”ról, akik a világháború hozalmal a nyomorúságát elől, a háború miatt meghaltak. A helyeit, hogy erős lélekkel ontudatos emberhez illően küzdenének a jobb jövőért.

— A 47-48 éveseket nem küldik a frontra. — A Külügy Hadügy értesítése szerint a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében az 1870. és 1871. évben született legénységi állományu egyéneket, akik jelenleg már a mögöttes országrészben vannak, nem lesz szabad többé a hadrakelt seregek körletébe küldeni. A jelenleg meg a hadrakelt sereg körletében levő 1868-1871. évben született legénységi állományu egyéneket a hadrakelt sereg oly gyorsan, amint lehetséges, iparkodik a mögöttes országrészbe visszaküldeni.

— Kolbász árúk forgalomba hozatalára kért engedélyt Kovács Ferenc névben. A hatóság az arakat kilónként 19 koronával, tíz dekánként pedig 2 kor. 20 fillérral állapította meg.

— Zöldségárúsitás a piacon amíg az árúbdök elkszülnek, a hatósági huszékéből is fog eszközöltetni. A mai nap kesdetét veggi.

Tettenért betörő. Gyarmati Imréné budapesti lakos, a Pestis pinckénel levő szőléjébe tegnap este felé kiment. Legnagyobb meglepetésére a villát tarva-nyitva találta, a szobákat pedig felrogtatva. Átkutatta a lakást s az egyik emelet szobában a jükkorból megpillantotta az egyik szekrény mellé elbújt betörőt. A betörő egy 22 év közüli vézna, sötétbarna kinézésű férfi volt. Mikor észrevette, hogy felfedezték, revolvert rántott, azt Gyarmatinéra szegyezve az ajtófelé igyekezett s a padlóra keresztül a tetőre mászott, onnét pedig legorvra kerekelt oldott. A nyomozás megállapította, hogy már napok óta a vihában lakott, sok értékes holmit egy kofterba pakolt. De tetten érve, el nem vihette. Egy katonaruhát hagyott hátra, ellene ben azonban egy civilruhát öltött magára, ebben is menekült el. A tettest, aki katoná lehet, a rendőrség keresi.

Mikor a z idő bolond Kispesti mozija vá Wégner Arminnak, aki egészen jó üzleti érzékekkel vezet a vállalatát, bár a katonaságnál elmehajónak nyilvánították nemrég s ez alapján a katonai szolgálatból is elbocsátottak. Most azonban Wégnerrel tragikomikus dolog esett meg. Történt ugyanis hogy eladta a moziját szászher koronáért. A vevők dr. Hercegy Ernő ügyvéd és a testvére, Hercegy Samuel azonban hiába vártak az átadásra, Wégner folytatta halaszgatta a dolgot. Kezükben a szerződéssel, Hercegek pört indítottak s kériék, hogy a bíróság kötelezze Wégner a mozinak szászher korona ellátására való átadására. A törvényszék előtt ravasz védekezéssel állt elő a mozi:

— Hat eladtam én a mozi?
— kérdezte. Nem tudok róla, kérem, mert — tetszik tudni — én bolond vagyok ... és ha eladtam volna is, hat ez se gút, mert ... tetszik tudni ... én örült vagyok.

Wégner föl is mutatta menten a katonai titokt és a törvényszék nem teherbe esett. Erre a bíróságra az ügybíráló meg vizsgálát a maga orvoszakértőivel. A megfigyelés aztán, melyet dr. német Odon, dr. Oláh Gusztáv és dr. Kodover-nig professzorok végeztek, az az eredményt járt, hogy a törvényszéki orvoszakértők Wégner teljesen épelméjűnek nyilvánították. Más ember boldogan kiáltott volna fel:

— Hala Istennek!
Wégner azonban nemcsak, hogy kellémesen nem érintette ez a megállapítás, hanem ellenkezéleg: a legcsufabbul megjárta vele. Az egyik — és talán a kisebbik — baj, ami érte, az, hogy a pörét elvesztette. De ezenfelül azt is elhatározta a törvényszék, hogy az új szakvéleményt megküldi a katonai parancsnokságnak. Ami-neknek esetleg az lesz a következménye, hogy Wégner, aki az orvosok szerint szimuláns, megint berukkoltatják katoná-nak.
No lám! Hogy ez a Wégner az „Egyenlőség” hőseinek az aranyakönyvében nem foglal helyet.

Támogassuk a vakokat.
A Vakokat Gyarmati Országos Egyesületi közelmére a vallás és közokt. miniszter felhívta az összes iskolákat, hogy azük körféru szűsségletüket a Budapesti Központi Foglalkoztatási Intézetben (VII. Hérminaut 7.) szerezzeék be, hogy a világta nőknek a háboru következtében még súlyosabbá vált megelne. lést megkönnyítsék.
— Illés Karoly közszolgálatáért jár 8 kor díjazást lapunk után a 17. honvedezvéknak adományozta.

Elvesztett fogadások. Tauglich Izidor a potzásóaj iródájának legnépesebb vitéze, született katoná. Már a háboru elején — mikor még fűszeresség volt — harcra kész fűvel vetette be magát az árszagnas-ellen küzdésbe. Nagy bravúrral vezetett rohamozást az arakt magasra szökettetek mindenütt, amette Tauglich Izor keze elérhetett. Egy szép nap Tauglich urat anyjaiborbe bujtatta a háza. A vegyeskereskedő puit mögü Tauglich ur bevonult, sőt hamarosan fedezébe került, az iroda gránátmentes fedezékbe. Izor nem volt söher alak: csak közvitéz volt ugyan, de „fizetett mint katonászt.” Hadseregszállító volt a papája, háteltt a milicskából az IZORNAK is havonta szépen. Es Izor in is havonta, kedves szüleinék, hogy még nem sebesült meg, de hogy tovább élhesen, pénzt kér, minél többet. Pénzt, mert becsületbeli adóssága van, mert havonta elveszt a fogadását.
A hadseregszállító papa vagte megszokta a vesztett fogadásal való pumpióást, és kérdőre vontá Izidor.

Izor vitéz ur a fedezékből levelet írt öszintén felhána a helyezett így: „En bevonulásom óta havonkint 100 koronába fogadok örmes-teret ur Khonnal hogy a legközelebbi menetszádba biztosan beosztanak. — Es mindig elvesztem a fogadást.” Nü, tehetek én arról, hogy pechem van; fő az, hogy katoná-vagyok és fedezékben szorgaiok, az én fedezékem is van olyan gránátmentes, mint egy front deklung. Mivel jász hónapban is szászher a fogadás-kerék egyszerűen két házi szep-pénzt.”

Ne feledje. „Aki az ifjuság, azé a jövő.” Tehát a szerényen ifjak felségelyezése céljára küldje adományát e címre: „Alkotmánykiadónivatala Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 28. Az „Alkotmány” az összeget rendeltetés helyére juttatja és nyilvánosan nyugtazza.

Helyreigazítás. Lapunk vasarnapi vezércikkébe anakronizmus jelentő sajtóhiba csuszott be. „Franciaországának Sedánt követő történelmébe” helyezett ez olvasandó: „Franciaországának Sedánt követő történelmébe.” (Vagyis: a sokféle korrupció provokálta a sedánt katasztrófát.)
— **Mekkora termés várható?**
A szakértők becslése szerint holdanként átlag bazából 6, rozsából 5, árpból 5 és fél métermássa termés várható. Ekként az egész magyar birodalom várható termése bazából 83 millió, rozsából 9 és fél millió és árpból 11 és fél millió métermássa termés várható, vagyis közepes. Mert a jó termés 40 millió métermássa buzával kezdődik.

Szerkesztőségünkben
Hét napokon hivatalos órák 8 to 12-ig és délután 2-től 5-ig. — Vasarnap és ünnepeken nincs hivatalos óra.

Elveszett a bodközi kiránduláson egy fekete bőrtárcsa 4 drb. vasúti igazolvánnyal. Kérjük a becsületos megtalálót szíveskedjék az igazolványokat szerkesztőségünkbe hozni. A 10 K. 40 fillért megtarthatja jutalmul.
A rekruit vörö-réz fűrdőkötlyha pengerek a társra igen jüninoságú hadi pengerek azonnal es jutenyos arat kaphat. Szász-Sandor vezetésű vállalkozóval Szakszfehervár, Hódmezővásárhely. Telefon 316.

Közhöz ellen kitünően bevált tanácsos a Szék-vasculia Egy doboz ára 1-50 korona. Kárhozó Szék-Róbert Karoly királyi tanácsos vezetésében. — Tégelyben adandó szerkehez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni.

Szefehérvár szab. kir. város elnökvivataláról. 76 B. e. 1918. szám.

Hatósági hirdetés.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszternek B. E. 5875 1918. sz. rendelet alapján értesitem a fogyasztó és börtipari érdekeltséget, hogy a 31863 1918. sz. K. M. rendelet életbe léptetése idején (1918. május 5) már indult és a cipőhivatalban bejelentett kész cipőket a cipőkereskedők és iparosok 1918. évi augusztus 31 napjáig a 31917. M. E. és a 3092 1917. K. M. sz. rendeletek szerinti követelések, vagy a helyi árak arányosítottak.

Ertesitem ugyanazeket, hogy követtett a fogyasztókat eladó cipőkereskedők, cipészek és eszmadaiak és egyéb vásárolzó iparosok a folyó évi június hó 30-án rakatárkúkn levő eszmadaiak, meleg béléssel ellátott bőr cipőket, posztó és halimászaru cipőket és hármillyen más talpbélleket 1918. évi november 10 napjáig a 31917. M. E. sz. rendelet szerinti követelhető árakon árusíthatják.
Azok a kereskedők és iparosok, kik e kérdőmenty igénybevéni öhajják, kötelesek készleteiket a mennyiség és az árak megadásával az arra illetékes hatóságnak legkésőbb az 1918. évi július hó 10 napjáig bejelenteni és esetleg a hatóság kivanságára a lábbelleken a 31917. M. E. sz. rendelet 2 §-ában előirt módon alkalmas zandó függőjegyeket láttamozas végett a hatóságnak bemutatni.

Felhívom a börtanyagokkal rendelkező cipész és eszmadia iparosokat, hogy a börtokukban levő készleteiket legkésőbb folyó 1918. évi július hó 10 napjáig bejelenteni és esetleg a hatóság kivanságára a lábbelleken a 31917. M. E. sz. rendelet 2 §-a alapján 6 hónapi elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
Szefehérvár, 1918 július 8-án.
Simon Sándor
városi tanácsnok,
mint a cipőhivatali vezetésére kijelölt közg. hat.

— **Értesítés.** Akik lapunk vasárnapi számait a Horváth és Rónay-féle papírkereskedésben vásárolták, két hónapig a papírkereskedés mellett südőben szerezhetik meg a vasárnapi lapunkat.

Szefehérvár szab. kir. város polgármesterétől. 6840.15—1918. szám.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszternek a sertészizalás feltételeiről szóló 105600 1918. számú rendeletéből az állábi lényegesebb intézkedéseket tudomásul vétel és szigoru alkalmazkodás végett közhírre teszem.

Szefehérvár, 1918. július 4.
Dr. Kerekes Lajos
polgármester.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 105600 918. számú rendelethe a sertészizalás feltételeiről

Valamennyi törvényhatóság első tisztségviselőjének.
A m. kir. ministerium f. évi június hó 15-én 2592 918. M. E. sz. a kelt rendeletének 1 §-ában nyert felhatalmazás alapján a sertészizalás feltételei tárgyában az O. K. H.-t vezető miniszterrel egyetértőleg a következők rendelem:

I.

Hizlalás háztartási és gazdasági szükségletre.
Háztartási és gazdasági szük-séglet címén egy darab sertést saját gazdaságában vagy háztartásában a helyi hatóságához tartozó előzetes bejelentés kötelezettség mellett bárki hizlalhat.
Egy darabon felül háztartási és gazdasági szükséglet címén bárki csak annyi sertést hizlalhat, amennyi sertésnek zszírjára és szalonmájára a háztartásában vagy gazdaságában ellátás élvető személyek, vagy szalonmáj árándóságig a bíró munkások ellátása végett figyelembe véve

ben fogyasztható fejadag mennyiségét igazolt szüksége van.

A háztartási és gazdasági szükségletre szolgáló hizlalásokra az engedélyt a hizlaló magán és gazdasági viszonyainak, alaposa törlegelésével a potgármester adja meg.
Ily engedély csak azoknak adható, akik a hizlalásra szánt sovány sertéssel és a szükséges hizlaló takarmánnyal saját termési készletükből, vagy hatósági engedély alapján beszerzett (kiutalt takarmánnyal rendelkeznek.

Aki nem saját, hanem más magánháztartás szükségletére kíván sertést hizlalni, erre a 2 §-ban megjelölt hatóságokhoz intézendő kérelem alapján csak az esetben nyerhet engedélyt ha a hizlalató fél lakóhelyére illetékes hatóság által a szükséglet mértéke, valamint az ellátatlanság igazoltatott.

Aki a hatóságtól házi vagy gazdasági szükségletre szolgáló sertészizalására engedélyt kaptott a kihizlalást csertéseket csak az esetben vágthatja le és használhatja fel, ha a hizlalást engedé-

lyező hatóságtól (lásd 2. és 4. s-ök) a felhasználásra a kellő időben kikért külön engedélyt megkapta

II.

Hizlatás közszükségleti célokra

Házi és gazdasági szükségleten felül sertést hizlatni kizárólag közszükségleti célokra lehet.

Közszükségleti célokra hizlatási szerződést köthetnek:

a) oly gazdálkodók, akik a hizlatásra alkalmas sovány sertésekkel, vagy a beszerzendő ilyen sertések szükségletére saját termései készletük feleslegéből megfelelő mennyiségű szemes takarmánnyal rendelkezők és a kinnléni a szakszerű hizlatás előfeltételei megvannak;

b) oly gazdaságvezetők (társulatok), melyeknek — főleg kisgazdákból álló — tagjai a szükséges sertés rendelkeznek az ily érdekeltek a hizlató szemes takarmány feloldásánál; vagy kiutalásánál elsőbbségben részesítettek;

c) oly ipari hizlatók, akiknek hatóságilag engedélyezett hizlató telepük a szakszerű hizlatás követelményeinek megfelel.

A 8. §-ban felsoroltak, kik tehát közszükségleti célra sertéseket kívánnak hizlatni, az Országos Sertésforgalmi Irodával tartoznak szerződést kötni, mely szerződések nevezett irodát által hozzám bemutatva, jóváhagyás után válnak érvényessé.

A szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatok a megfelelő hatósági bizonylatokkal elkülvén az Országos Sertésforgalmi Irodához vagy annak helyi képviselőjéhez intézendők.

Városok és 10.000-nél több lakossal bíró községek, hadiértékű üzemek, beszerzési csoportok (jóléti bizottságok) intézetek és katonai alakulatok, melyek megfelelően berendezett és saját üzemükben kezelt hizlató telepeket rendelkeznek saját szükségletükre az Országos Sertésforgalmi Irodával kötendő előzetes szerződés alapján sertéseket hizlathatnak.

Városok, hadiértékű üzemek fogyasztási szöveteinek, beszerzési csoportok (jóléti bizottságok) és intézetek, melyek szükségletük biztosítása végett nem saját üzemükben, hanem más hizlató utján kívánnak sertéseket hizlatni, ily célból a 8. §-ban megjelöltekkel hizlatási szerződéseket köthetnek.

A szerződéseket a megkötéstől számított 8 napon belül az Országos Sertésforgalmi Iroda utján kell bemutatni.

A szerződés alapján hizlatandó sertések a beállításától kezdve az O. K. H. hivatali rendelkezés alá kerülnek, mihez képest átvételük, feldolgozásuk, és felhasználásuk csakis a nevezett hivatal rendelkezése szerint történhetik.

III.

Büntető rendelkezések.

A ki a jelen rendeletet, vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az — amennyiben

cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — a m. kir. ministerium 2.592.918 M. E. számú rendeletének 6. §-a értelmében kibághást követően el és hat hónapig terjedhető elzárással és kettezer koronájig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Azon sertések tekintetében, amelyekre nézve a kibághást, elköveték, ugyanezek az előbb idézett rendelkezések az értelmében elkövetsnek van helye.

Nem lehet elkövetsni azokat a sertéseket, amelyek a birtokosai a jelen rendelet értelmében a saját háztartási és gazdasági szükségleteik megjelölték.

A ki a jelen rendelet értelmében közszükségleti célokra lekötött sertéseit jogellenesen elidegeníti, megsemmisíti, elfogyasztja, vagy a közszükséglet elől egyéb módon elvonja, arra a m. kir. ministerium 2.592.918 M. E. számú rendeletének 7. §-a értelmében a törvényhatóság első tisztviselője a fél és az Országos Sertésforgalmi Iroda meghallgatása után, a közszükséglet kielégítése elől elvont sertések értékének kétszereséig terjedhető kártérítési összeget szabhat ki, melyet a felmerült eljárási költségek levonásával általam az O. K. H. vezető miniszter ural egyetértőleg később meghatározandó közigazgatási célra kell fordítani. A hozandó határozat ellen ennek közlésétől számított tizenöt nap alatt a 2.592.918 M. E. számú rendelet 7. §-a értelmében a marasztalt fél, vagy az Országos Sertésforgalmi Iroda által az O. K. H. vezető miniszter urhoz intézendő felelősségesnek van helye.

A fentiek értelmében kiszabandó kártérítések címén befolyó összegeket gyűmlődésüket kezelés végett az Orsz. Sertésforgalmi Irodához kell juttatni.

IV.

Átmeneti és vegyes rendelkezések.

Ez a rendelet azonnal életbe lép és a legszélsebb körben közzétendő.

Kelt Budapesten, 1918. évi június hó 18-án.

Gróf Stenényi Béla sk.
földmívelésügyi m. kir. miniszter

Önkéntes árverési hirdetmény.

Alulírott a tulajdonos megbízásából a székesfehérvári 8702. sz. tkvi betétben A 722. sor, 3950. hrszám alatti, a Lajos dűlőben levő 2 hold 626 □-öl területű buzaöldelet a f. évi július hó 14-én (vasárnap) délelőtt 9 órakor ügyvédi irodámban tartando önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogom adni.

Az árverés feltételére nézve irodámban (Nádor-u. Koronafi ház) bővebb felvilágosítás nyerhető.

Székesfehérvárott, 1918. évi július hó 5-én.

Dr. Molnár János, ügyvéd.

A szerkesztőség hivatalos órái: Hétköznapokon d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 2-től 5-ig. Vasár- és ünnepeknapokon szerkesztőségünkben nincs hivatalos óra. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István tér 1. Telefont: 208. Lapunk egyes példányai a szerkesztőségben is kaphatók.

APROHIRDETÉSEK.

Apróhirdetéseikért 10 szóig 1-50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Tölgya gerendák és padlók puhafaarban kaphatók Lichteckert József javéjemenet a harmas hid mellett. Jövő héttől kezdve pedig Majom-utca 22. alatt, de ott már a fuvardíjjal drágább lesz. Alkalmas épület gerendának, pinceszépcso, ajtószár, csatornának, hideg padlónak stb. Tüzila mar. nincs.

A székesfehérvári 7127. sz. betétben foglalt 8662. és 8663. hrsz. számú (sárkánykúti dűlőben) továbbá a 676. betétben foglalt 101101. hrsz. lakház és kert (Jánoscsárkúti dűlőben) 1918. július 14-én eladtnak. Tudakozni lehet Városi ház földszint 4. szobában. Vinciczay Imre.

Eladó 15 métermázsza csalamádé Szecsenyi utca 152.

Berényi-ut. mellett 572 □-öl házbély eladó. Tudakozni Csutora-utca 29. sz. a. lehet.

Házeladás. Vasár-ter 34. számú ház telekkel eladó. Tudakozni lehet Vasár-ter 30. szám alatt.

Kempis Famas világhírű könyvecskéje kapható Horvátné és Rónainé papírkereskedésében. Ugyanítt kapható Szalézi sz. Ferenc Philothéa-ja.

Egy tanulót telvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ter 1. sz.

Urania-színház

Szerdán és csütörtökön 10 óra 11 óra

ELLEN RICHTER főszereplésével

Jogot az élethez

Dráma 4 felv. Előadások fél 7-től 9 órakor. Rendel helyiarak.

Cseplést vállal

egyezség szerint uradalomba ujonnan kijavított gőzpepekkel, ugyiszinten kisebb csepléseket gazdáknál helyben motor gépekkel.

Ugyanítt ujonnan kijavított motor és gőzcseplők eladók.

FEJES BERTALAN gágyára Székesfehérvár, Deák Ferenc utca 17.

HADIKÖLCSÖN-BIZTOSÍTÁS

a honvédelmi Ministerium Hadsegélyző Hivatalának ellenőrzése alatt.

A hadikölcsönbiztosítás hadikölcsönjegyzésnek életbiztosítással való egybekapcsolása. Aki hadikölcsönbiztosítást köt, elsősorban hadikölcsönt jegyez, másodsorban pedig gondoskodik öreg korára saját sorsáról, halála esetére hátamardotjainak sorsáról.

10000 koronájig orvosi vizsgálat nélkül a hadbavonultak, fronton lévőek is biztosíthatók. A biztosítás azonnal érvényes határrel halálra és öngyilkosság esetén is!

A hadikölcsönt jegyző fél a hadikölcsönét egyszerre, vagy 10—20 év alatt fizetheti le. Jogában áll a felnek díjfelzetéseit bármikor bebiztosítani. A befizetett díj soha el nem vesz. A díjak évi, félévi részletekben fizethetők.

A hadikölcsönbiztosítást a Magyar Országos Biztosító Intézet R. T. hadikölcsönbiztosítási osztálya

a M. kir. Honvédelmi Ministerium Hadsegélyző Hivatalával létesített megállapodás alapján és ennek ellenőrzése mellett eszközli.

A díjak részben az esetleges özvegyeinek és árváinak rognak jutni.

Az intézet és a felek között esetleg felmerülő vitás kérdésekben a Hadsegélyző Hivatal jogosult az intézetet kötelezően dönteni.

A hadsegélyző Hivatal ellenőrzése alatt megindított hadikölcsönbiztosítási akció a miniszterelnökség, pénzügyi, közoktatásügyi, honvédelmi, hadügyi miniszterek, a hadseregparancsnokság, a budapesti honvédkerületi parancsnokság és gr. Károlyi József főispán a legmelegebben ajánlják. Ezen akció vezetője Székesfehérvár város és Fejérmegye területére: KELEMEN BÉLA lapszerkesztő. A hivatal Székesfehérvárott a Szinbáz mellett, az Általános Bank és Takarékpénztár épületében van, ahol minden felvilágosítást megadnak.

A gazdag köszpónzollal, a kevésbbé tohetős hadikölcsönbiztosítással jegyezzen hadikölcsönt!